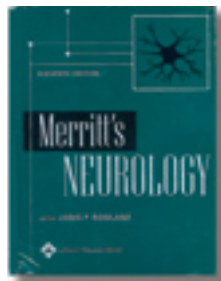

Nevrologisk klassiker i ny utgave

Lewis P. Rowland, red.

Merritt's Neurology

11. utg. 1 271 s. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2005. Pris USD 99 ISBN 0-7817-5311-2

Denne 11. utgaven av den kjente læreboken i nevrologi *Merritt's Neurology*, er en totalt gjennomarbeidet ny utgave. Houston Merritt var i mange år sjef for Nevrologisk avdeling ved Columbia University i New York, og var i sin tid en av USAs mest ledende nevrologer. Hans lærebok ble første gang utgitt i 1955, og han var selv eneforfatter på de første 5–6 utgavene.

Ansvarlig for senere utgaver har vært Merritts etterfølger Lewis Rowland som først og fremst er kjent for sine studier av muskelsykdommer. Han knyttet raskt til seg en rekke medarbeidere slik av de senere utgaver fikk flere medforfattere.

I denne utgaven er det hele 92 medforfattere, mange av dem kolleger og elever av Houston Merritt og Lewis Rowland. Etter anmelderens oppfatning taper boken noe på så mange medforfattere. Den er bl.a. beregnet på medisinske studenter, men jeg synes nok at den langt på vei har mistet noe av det enhetlige preget som kjennetegnet tidligere utgaver.

Stoffet er inndelt i 26 seksjoner med 171 kapitler samt en fylldig indeks. Dette er en totalt gjennomarbeidet utgave i forhold til de tidligere, og spesielt merker man innslaget av molekylærbiologiske og neurogenetiske nyvinninger i de fleste av kapitlene. Det er dessuten kommet til flere nye kapitler, bl.a. et om endovaskulærnevrologi. Siden boken bl.a. er beregnet på medisinske studenter, savner anmelderen et innledende kapittel om nevrologisk undersøkelsesmetodikk.

Boken er skrevet på en direkte og klar måte, basert på fakta og ikke synspunkter, dvs. kunnskapsbasert medisin. Den er etter anmelderens mening for stor for medisinstudenter, men vil være nyttig lesing for vordende nevrologer og andre med interesse for nevrologi. Det er på mange måter en fremragende bok, men den kommer fortsatt neppe opp mot Victor & Adams *Principles of neurology* som etter anmelderens mening er selve gullstandarden på en moderne lærebok i nevrologi.

Rolf Nyberg-Hansen

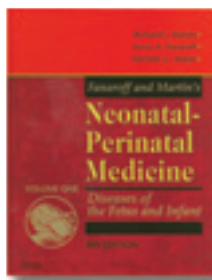
Nevrologisk avdeling
Rikshospitalet

Perinatologi – hva er det?

Richard J. Martin, Avroy A. Fanaroff, Michele C. Walsh

Fanaroff and Martin's Neonatal-perinatal medicine

Diseases of the fetus and infant. 8. utg. 2 036 s, tab, ill. 2 bd. Philadelphia, PA: Elsevier Mosby, 2006. Pris GBP 158 ISBN 0-323-02966-3

Dette er 8. utgave av denne læreboken som først utkom i 1973. Forfatterne Fanaroff og Martin har nå med seg Michele C. Walsh som tredjeforfatter for å styrke kapitler som epidemiologi, perinatal service,

forhold i omgivelsene etter fødsel og sentralnervesystemet. Bøkene har ellers over 100 medforfattere som gir presentasjonen ekstra styrke.

De mange utgavene i løpet av vel 30 år viser noe av populariteten og betydningen av en lærebok som omhandler tiden før, under og etter fødselen, det vil si perinatologi.

At boken er i to bind, gjør den mer upraktisk, men med et sidetall på over 2 000 ville den vært for stor i ett. På den annen side foreligger teksten også på en medfølgende CD, noe som gjør den lettere håndterbar og lettere å søke i, da man i registeret svært ofte finner henvisningen til det andre bindet, inntil man blir kjent med innholdet og plasseringen.

Innledningsvis gis det historiske overblikk over nyfødtdisinens utvikling gjennom de siste hundreårene, et spennende innblikk i bl.a. «iatroepidemier» (skader som oppstår etter «antatt god behandling»). Her kan nevnes for lite surstoff for å forhindre øyeskader, kjerneicterus ved bruk av sulfapreparater, «gray baby syndrome» ved bruk av kloramfenikol, m.m.).

Hvert kapittel er delt inn i flere seksjoner, og henvisninger i teksten viser stort sett til en annen seksjon og ikke til sidetall. For meg var dette irriterende, da jeg ofte måtte bruke tid til å lete frem seksjon og så finne søkeordet i stedet for å kunne gå direkte til den aktuelle siden.

Ved tilfeldige søk på konkrete diagnoser, var disse ofte fordelt på flere kapitler og til tider i begge bindene. Det er klart at enkelte diagnoser må omtales under ulike kapitler, men her hadde en henvisning til sidetall og bind 1 eller 2 gjort det lettere.

Referanselisten er god og utfyllende med referanser opp til år 2004. At referanselisten er ordnet alfabetisk, gjør det lettere hvis man søker etter en spesiell forfatter innen et spesielt emne.

For alle lærebøker innen fagområdet er

det slik at den ene er sterk på noen felter, mens en annen har sin styrke på andre områder. På den måten vil flere bøker innen neonatologi og etter hvert perinatologi utfylle hverandre. Derfor bør også denne utgaven være tilgjengelig ved alle avdelinger som har med syke nyfødte og for tidlig fødte barn å gjøre, og gjerne være i privat eie hos spesielt interesserte.

Bortsett fra de små innvendingene som er fremkommet (inntil man blir godt kjent med boken), er den absolutt å anbefale som standardverk ved landets nyfødtafdelinger.

Rolf Lindemann

Intensivavdelingen for nyfødte
Ullevål universitetssykehus

Innføringsbok i behandling av smerter

Stephen Coniam, Janine Mendham

Principles of pain management for anaesthetists

260 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2005. Pris GBP 35 ISBN 0-340-81648-1

Dette er en innføringsbok for blivende anestesileger om behandling av smerter. Forfatterne er overleger ved en smerteklinikk ved anestesivdelingen ved Frenchay Hospital i Bristol, UK. De

har skrevet oversiktlig om smertefysiologi, om vurdering av pasienter som har smerter. De beskriver prinsippene for håndtering av akutte smerter i ulike situasjoner, om fødselssmerter, akutte smerter hos barn, hos eldre, smerter etter nevrokirurgi, smerter etter dagkirurgi, hos pasienter i en intensivavdeling, smerter ved myokardinfarkt, nyrekolik, akutt rygg og radikulære smerter (isjassmerter).

En seksjon omhandler vurdering og håndtering av pasienter med langvarig smerte som ikke er forårsaket av kreft: Foruten medikamentell lindring, nerveblokkadeteknikker, elektrostimulering og fysioterapi, legger de vekt på psykologiske sider ved langvarige smerter. En annen seksjon omhandler lindring av smerter forårsaket av kreft.

I forhold til målgruppen gis det en oversiktlig innføring i de fleste vanlige smerte-problemer og håndteringen av disse. I en slik relativt kortfattet oversikt er det mange detaljer og anbefalinger som kan diskuteres. Alt i alt er boken et godt valg for yngre anesthesiologer, men også for dem som trenger en rask repetisjon av fagfeltet algesiologi. Dette kan være en nyttig innføringsbok for utdanningskandidater både